എൻ. കുമാരൻ ആശാൻ

കരുണ

754

1/8 5D
O-,1M73,8
J7
4536

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നു മുതൽ 24-ാം പതിപ്പു വരെ

കോപ്പി 75000

25-ാം പതിപ്പ്

കോപ്പി 5000

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുണ

(വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

എൻ. കുമാരൻ ആശാൻ

പകർപ്പവകാശം
ശാരദാ ബുക്ക് ഡിപ്പോ
തോന്നയ്ക്കൽ

വില 60 ന. പൈ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇരുപത്തിരണ്ടാംപതിപ്പ്

കോപ്പി അയ്യായിരം

1957 ഒക്ടോബർ

ഉടമസ്ഥരുടെ മുദ്രയില്ലാത്ത പ്രതി വ്യാജനിർമ്മിതമാകുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നാംപതിപ്പിന്റെ

മുഖവുര

കഴിഞ്ഞകൊല്ലം ഏതാണ്ട് ഈ സമയത്തുതന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ "ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി"യെപ്പോലെ "കരുണ" എന്ന ഈ കൃതിയും ഒരു ബുദ്ധമതകഥയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് എഴുതീട്ടുള്ളതു്. Dr. Paul Carus എന്ന അമേരിക്കൻപണ്ഡിതന്റെ 'The Gospel of Buddha' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ കാണുന്നപ്രകാരം ആ കഥയെ താഴെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ കക്കടകത്തിലാണു് ഇതു് എഴുതാൻ ആരംഭിച്ചതു്. പല അസൗകര്യങ്ങളാൽ ഇപ്പോൾ മാത്രമെ പൂത്തിയാക്കാൻ സാധിച്ചുള്ളു.

തോന്നയ്ക്കൽ,
14-4-99

ഗ്രന്ഥകത്താ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

THE ORIGINAL STORY

There was a courtesan in Mathura named Vasavadatta. She happened to see Upagupta one of Buddha's disciples, a tall and beautiful youth and fell desparately in love with him. Vasavadatta sent an invitation to the young man but he replied:– "The time has not yet arrived when Upagupta will visit Vasavadatta.'

The courtesan was astonished at the reply, and she sent again for him saying:– "Vasavadatta desires love, not gold from Upagupta.' But Upagupta made the same enigmatic reply and did not come. A few months later Vasavadatta had a love intrigue with the chief of the artisans and that time a wealthy merchant came to Mathura who fell in love with Vasavadatta Seeing his wealth and fearing the jealousy of her other lover, she contrived the death of the chief of the artisans and concealed his body under a dunghill.

When the chief of the artisans had disappeared, his relatives and friends searched for him and found his body. Vasavadatta, however, was tried by a judge, and condemned to have her ears and nose, her hands and feet cut off and flung into a grave yard.

Vasavadatta had been a passionate girl, but kind to her servants and one of her maids followed her and out of love for her former mistress ministered unto her in her agonies and chased away the crows.

Now the time had arrived when Upagupta decided to visit Vasavadatta. When he came, the poor woman ordered her maid to collect and hide under a cloth her severed limbs, and he greeted her kindly but she said with

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

petulance:– 'Once this body was fragrant like the lotus. and I offered you my love. In those days I was covered with pearls and fine muslin. Now I am mangled by the executioner and covered with filth and blood.'

"Sister" said the young man. "It is not for my pleasure that I approach you. It is to restore to you a nobler beauty than the charm which you have lost

"I have seen with mine eyes the Tathagata walking upon earth and teaching men his wonderful doctrine But you would not have listened to the words of righteousness while surrounded with temptations, while under the spell of passion and yearning for worldly pleasure.

'You would not have listened to the teaching of the Tathagata. for your heart was wayward. and you set your trust on the sham of your transient charms.

'The charms of lovely forms are treacherous and quickly lead into temptations, which have proved too strong for you. But there is beauty which will not fade and if you but listen to the doctrine of our Lord the Buddha you will find that peace which you never would have found in the restless world of sinful pleasures."

Vasavadatta became calm and a spiritual happiness soothed the tortures of her bodily pain, for where there is much suffering there is also great bliss

Having taken refuge in the Buddha the Dharma and the Sangha she died in pious submission to the punishment of her crime

---

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തർജ്ജമ

ഉത്തരമധുരയിൽ "വാസവദത്ത" എന്ന ശ്രുതിപ്പെട്ട ഒരു വേശ്യയുണ്ടായിരുന്നു. അവൾക്കു ബുദ്ധശിഷ്യനായ ഉപഗുപ്തനെ കണ്ടിട്ടു കലശലായ അനുരാഗം ജനിച്ചു. അദ്ദേഹം ദീർഘകായനും സുന്ദരനും ആയ ഒരു യുവാവായിരുന്നു. വാസവദത്ത അയാളെ ഗൃഹത്തിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു. തനിക്ക് വാസവദത്തയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകാൻ ഇനിയും കാലമായിട്ടില്ലെന്ന് അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞയച്ചു. ഈ മറുപടികേട്ട് അവൾ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഉപഗുപ്തനിൽനിന്ന് അനുരാഗത്തെ മാത്രമാണ് ധനത്തെ അല്ല താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും അവനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരാൻ അവൾ ആളയച്ചു. എന്നിട്ടും ഉപഗുപ്തന്റെ മറുപടി മുമ്പിലത്തേതുതന്നെ ആയിരുന്നു. അയാൾ പോയതുമില്ല.

ഏതാനും മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ്, അവിടത്തെ തൊഴിലാളികളുടെ പ്രമാണി അവളെ സ്വാധീനത്തിൽ ആക്കി. അതിനിടയിൽ വിദേശീയനായ ഒരു വർത്തകൻ മധുരയിൽ വന്നു. അയാൾക്ക് അവളിൽ വലിയ ഭ്രമമായി. അയാളുടെ ധനസമൃദ്ധികണ്ടിട്ടും മറ്റേ കാമുകന്റെ അനിഷ്ടത്തെ ഭയന്നിട്ടും വാസവദത്ത ആദ്യത്തെ കാമുകനെ സൂത്രത്തിൽ കൊന്ന് അയാളുടെ ശരീരം ചാണകക്കുണ്ടിൽ കഴിച്ചുമൂടി. തൊഴിലാളികളുടെ പ്രമാണിയെ കാണാതായപ്പോൾ അയാളുടെ ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതന്മാരും അന്വേഷണം തുടങ്ങി; പ്രേതം കണ്ടുകിട്ടുകയും ചെയ്തു. വാസവദത്തയെ ന്യായാധിപതി വിസ്തരിച്ചു; അവളെ ചെവിയും മൂക്കും കരചരണങ്ങളും മുറിച്ച് ചുടുകാട്ടിൽ തള്ളാൻ വിധികല്പിച്ചു.

വാസവദത്ത ഭോഗലോലുപയായ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരിയായിരുന്നു. എന്നാൽ അവൾ തന്റെ കീഴിലുള്ളവരെ എല്ലാം വളരെ സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവളുടെ പരിചാരികകളിൽ ഒരുത്തി അവളോടുള്ള സ്നേഹം നിമിത്തം ചുടുകാട്ടിൽ ചെന്ന് അവളെ ശുശ്രൂഷിക്കുകയും കാക്ക ആട്ടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈ അവസരത്തിൽ ഉപഗുപ്തൻ വാസവദത്തയെ ചെന്നു കാണാൻ തീച്ച്യയാക്കി.

അദ്ദേഹം ചെന്നതുകണ്ടു സാധു വാസവദത്ത തന്റെ വെട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്ന അംഗങ്ങളെ ഒരു തുണികൊണ്ടു മൂടിക്കളയാൻ പരിചാരികയോട് ആജ്ഞാപിച്ചു ഉപഗുപ്തൻ സ്നേഹപൂർവ്വം ഉപചാരവാക്കുകൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവളുടെ അടുത്തുചെന്നു അവൾ ചാപല്യത്തോടെ പറഞ്ഞു:– "മുമ്പ് ഈ ശരീരം താമരപ്പൂപോലെ സുരഭിലമായിരുന്നു; അന്ന് എന്റെ അനുരാഗത്തെ ഞാൻ അങ്ങയെ അറിയിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു അക്കാലത്ത് ഞാൻ മനോഹരങ്ങളായ ഹാരലതകളാലും മൃദുലങ്ങളായ ദുകൂലങ്ങളാലും അലംകൃതശരീരയും ആയിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, എന്നെ "ആരാച്ചാർ" വെട്ടിമുറിച്ച് അഴുക്കിലും ചോരയിലും പൂഴ്ത്തിയിട്ടിരിക്കയാകുന്നു."

ആ യുവാവ് പറയുന്നു:— "സഹോദരി, ഞാൻ വന്നത് എന്റെ സുഖത്തെ ഇച്ഛിച്ചല്ല. നിനക്ക് ഇപ്പോൾ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നതിനേക്കാളും ഉൽകൃഷ്ടതരമായ സൗഭാഗ്യത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തരാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടാകുന്നു. തഥാഗതൻ ഭൂമിയിൽ സഞ്ചരിച്ച്, മനുഷ്യക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്ഭുതകരമായ ധർമ്മത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നത് ഞാൻ എന്റെ ഈ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നാൽ പ്രലോഭനങ്ങളാൽ ആവൃതയായി ലൗകികസുഖങ്ങളിലെ ആസക്തിയാൽ വ്യാമോഹിതയായ നീ ധർമ്മോപദേശത്തിനു യോഗ്യയായിരുന്നില്ല; തഥാഗതന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ നീ ശ്രദ്ധിക്കുമായിരുന്നില്ല; നിന്റെ ഹൃദയം ലൗകികവിഷയങ്ങളുടെ പിന്നാലെ ഓടിനടന്നു; നിന്റെ വിശ്വാസം നീ ക്ഷണഭംഗുരമായ ശരീരസൗന്ദര്യമാകുന്ന കൺകെട്ടുവിദ്യയിൽ ഉറപ്പിച്ചിരുന്നു

"ശരീരസൌന്ദര്യം വിശ്വസനീയമല്ല; അതു വിട്ടുപിരിയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധത്തിലുള്ള പല പ്രലോഭനങ്ങളി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലേക്കും വേഗത്തിൽ വഴികാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അന്ന ശ്വരമായ വേറൊരു സൌന്ദര്യമുണ്ട്. നമ്മുടെ ഭഗവാൻ ബുദ്ധ ന്റെ ധർമ്മശാസനത്തെ നീ ശ്രവിക്കുമെങ്കിൽ അവിശ്രാന്തമായ ഈ ലോകത്തിലെ പാപഭൂയിഷ്ഠമായ സുഖങ്ങളിൽ ഒന്നിലും കാണാത്ത അന്യാദൃശമായ ഒരു ആശ്വാസം നിനക്ക് അനുഭ വമാകും."

വാസവദത്തയുടെ ഹൃദയം ശാന്തമായി. ആദ്ധ്യാത്മികമായ ഒരു സുഖം അവളുടെ ശരീരമായ വേദനകളുടെ ദുസ്സഹതയെ ശമിപ്പിച്ചു. എവിടെ അധികം ദുഃഖാനുഭവമുണ്ടോ അവിടെ മഹത്തായ ആനന്ദവും ഉണ്ടാകുന്നു.

ബുദ്ധൻ, ധർമ്മം, സംഘം ഈ മൂന്നിൽ ശരണംപ്രാപിച്ചു കൊണ്ട് തന്റെ പാപത്തിന്റെ ശിക്ഷയും ഭക്തിപൂർവ്വം കീഴ ടങ്ങി അവൾ മരിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അച്ചടി:
സഹോദരൻ പ്രസ്സ്
എറണാകുളം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുണ

(വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

ഭാഗം ൧

അനുപമകൃപാനിധി യഖിലബാന്ധവൻ ശാക്യ
ജിനദേവൻ, ധർമ്മരശ്മി ചൊരിയും നാളിൽ,

ഉത്തരമധുരാപുരിക്കുത്തരോപാന്തത്തിലുള്ള,
വിസ്തൃതരാജവീഥിതൻ കിഴക്കരികിൽ,

കാളിമ കാളും നഭസ്സേ യുമ്മവയ്ക്കും വെണ്മനോജ്ഞ–
മാളികയൊന്നിന്റെ തെക്കേ മലർമുറ്റത്തിൽ,

വ്യാളിമുഖം വച്ചുതീർത്ത വളഞ്ഞവാതിലാർന്നക–
ത്താളിരുന്നാൽ കാണും ചെറുമതിലിനുള്ളിൽ,

ചിന്നിയ പൂങ്കുലകളാം പട്ടുതൊങ്ങൽ ചൂഴുമൊരു
പൊന്നശോകം വിടർത്തിയ കുടതൻകീഴിൽ,–

മസൃണശിലാസനത്തിൽ ചരിഞ്ഞപാർശ്വത്തിൽ,
പുഷ്പ--
വിസ്മരസുരഭിയാമുപധാനത്തിൽ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെല്ലെയൊട്ടു ചാഞ്ഞും, വക്കിൽ കസവുമിന്നും പൂവാട
തെല്ലുളകോപരിയൊരു വശത്താക്കിയും,

കല്ലോളിവീശുന്ന കണ്ണുപൂരമാർന്നും, വിടരാത്ത
മുല്ലമാലമിന്നും കുന്തൽ കരിവാർമുകിൽ

കട്ടുകാണുമാറുമതിന്നടിയിൽ നൻമൃഗമദ-
പ്പൊട്ടിയന്ന മുഖചന്ദ്രൻ സ്ഫുരിക്കുമാറും,

ലോലമോഹനമായ് തങ്കപ്പങ്കജത്തെവെല്ലും വലം-
കാലിടത്തുതുടക്കാമ്പിൽ കയററിവച്ചും,

രാമച്ചവിശറി പനിനീരിൽമുക്കിത്തോഴിയെക്കൊ-
ണ്ടോമൽക്കൈവളകിലുങ്ങെയൊട്ടുവീശിച്ചും,

കഞ്ജബാണൻ തൻെറ പട്ടംകെട്ടിയ രാജ്ഞിപോലൊരു
മഞ്ജുളാംഗിയിരിക്കുന്നു മതിമോഹിനി.

പടിഞ്ഞാറു ചാഞ്ഞുസൂര്യൻ പരിരമ്യമായ്മഞ്ഞയും
കടുംചുവപ്പുംകലന്ന തരുക്കളുടെ

രാജൽകരകേസരങ്ങൾ വീശിടുന്നു ദൂരത്തൊരു
“രാജമല്ലി”മരം പൂത്തുവിലസുംപോലെ.

കൊണ്ടൽവേണീമണിയവൾ കൗതുകമാർന്നൊരുമലർ-
ച്ചെണ്ടൊരുകരവല്ലിയാൽ ചുഴററിടുന്നു.

ശുളംതെന്നൽതട്ടിമെല്ലെയിളകിച്ചെറുതരംഗ-
ച്ചുളിചേരും മുദുചേലച്ചോലയിൽനിന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെളിയിൽവരുമച്ചാരുവാമേതരപദാബ്ജംപൊൻ–
തളകിലുങ്ങുമാറവൾ ചലിപ്പിക്കുന്നു

മറയും മലർവല്ലിയിൽ കണ്ഠിതമാന്നിടയ്ക്കിടെ
മറിമാൻമിഴി നോക്കുന്നു വെളിക്കെന്നെല്ല,

ഇടതൂന്നിമകരത്തു മിനുത്തുള്ളിൽ മദജലം
പൊടിയും മോഹനനേത്രം, പ്രകൃതിലോലം,

പിടഞ്ഞു മണ്ടി നില്ക്കുന്ന പിടിച്ചു തൂനീർതിളങ്ങും
സ്ഫടികകുപ്പിയിലിട്ട പരൽമീൻപോലെ.

തുടുതുടെ സ്ഫുരിച്ചെഴുമധരപല്ലവങ്ങൾ തൻ
നടുവോളമെത്തും ഞാത്തിൽ ധവളരത്നം,

വിളങ്ങുന്ന മാണിക്യമായവൾ ശ്വസിക്കും രാഗംതാൻ
വെളിയിലിങ്ങനെ ഘനീഭവിക്കുംപോലെ.

നിതംബഗുരുതയാൽത്താൻ നിലംവിടാൻകഴിയാതി–
സ്ഥിതിയിൽ തങ്ങുമീക്ഷോണീരംഭതാനത്രേ.

"വാസവദത്താ"ഖ്യയായ വാരസുന്ദരി— മധുരാ–
വാസികളിലറിയാതില്ലിവളെയാരും.

വെളിയിലെന്തിനോപോയി മടങ്ങിവരുംവേറൊരു
നളിനാക്ഷി നടന്നിതാ നടയിലായി.

കനിഞ്ഞൊന്നുപുഞ്ചിരിപൂണ്ടവളെയക്കാമിനി കാർ–
കുന്തചില്ലിക്കൊടികാട്ടി വിളിച്ചിടുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ഫലിച്ചിതോ സഖി, നിൻെറ പ്രയത്നവല്ലരി, രസം
കലർന്നിതോ ഫലം, ചൊൽക കനിയായിതോ?

എനിക്കു സന്ദേഹമില്ലയിക്കുറി, യോക്കിലപ്പുമാൻ
മനുഷ്യനാണല്ലോ! നീയും ചതുരയല്ലോ."

തരയാന്നിങ്ങനെയവൾ തുടൻചോദിച്ചാളുട-
നരികത്തണഞ്ഞു തോഴി തൊഴുകൈയോടെ,

"സമയമായില്ലെ"ന്നുതാനിപ്പോഴും സ്വാമിനി, യവൻ
വിമനസ്സായുരയ്ക്കുന്നു, വിഷമമെന്നാൾ.

കണ്ഠിതയായിതുകേട്ടു പുരികംകോട്ടിയും കളി-
ച്ചെണ്ടു ചെറുചൊടിച്ചുടൻ വലിച്ചെറിഞ്ഞും

മട്ടൊഴുകും വാണിയവൾ ചൊല്ലിനാൾ മനമുഴറി-
യൊട്ടു തോഴിയോടായൊട്ടു സ്വഗതമായും—

"സമയമായില്ല"പോലും "സമയമായില്ല"പോലും
ക്ഷമയെൻെറ ഹൃദയത്തിലൊഴിഞ്ഞു തോഴി.

കാട്ടുചൊല്ലുന്നതാമെന്നെക്കബളിപ്പിക്കുവാൻ കൈയി-
ലോട്ടുമന്തിനടക്കുമീ യുല്ലലബാണൻ.

പണമില്ലാഞ്ഞുതാൻ വരാൻ മടിക്കയാവാമസ്സാധു
ഗണികയായ്ത്തന്നെയെന്നെ ഗണിക്കയാവാം.

ഗുണബുദ്ധിയാൽ ഞാൻ തോഴി, കൊതിപ്പതക്കോമള
ൻെറ
പ്രണയംമാത്രമാണെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ നീ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വശംവദസ്വഖ ഞാനീ വശ*ക്കടെനിക്കു വരാൻ
വശമില്ലെന്നാലും വന്നതയുക്തമല്ല

വിശപ്പിന്നുവിഭവങ്ങൾ വെവ്വേപ്പ്രാള്ളമശിച്ചാലും
വിശിഷ്ടഭോജ്യങ്ങൾകാൺകിൽ കൊതിയാമാക്കും.

അനുരക്തരഹോ! ധനപതികൾ നിത്യമെൻകാലിൽ
കനകാഭിഷേകംചെയ്തു തൊഴുതാൽപോലും,

കനിഞ്ഞൊന്നു കടാക്ഷിപ്പാൻ മടിക്കും കണ്ണുകൾ കൊ
ച്ചു-
മുനിയെക്കാണുവാൻ മുട്ടിയുഴറുന്നല്ലോ!

കമനീയകായകാന്തി കലരും ജനമിങ്ങനെ
കമനീവിമുഖമായാൽ കഠിനമല്ലേ?

ഭാസുരനക്ഷത്രംപോലെ ഭംഗിയിൽ വിടർന്നീടുന്ന
കേസരമുകുളമുണ്ടോ ഗന്ധമില്ലാതെ.

അഥവാ കഷ്ടമീയുവാവ*ശ്ശ്രമണതകന്റെ
കഥയില്ലായ്മകൾ കേട്ടു കുഴങ്ങുന്നുണ്ടാം,

അവസരം നോക്കുന്നുണ്ടാം യമരാജ്യത്തിലാശാകൃ-
സ്ഥവിരന്നു പോയൊതുങ്ങാൻ സ്ഥലമില്ലല്ലീ!

അന്നനയം ചൊൽവാൻ ചെവി തരുന്നുണ്ടോ സഖി
യവ-
ന്നനുരാഗാങ്കുരം വാക്കിൽ സ്ഫുരിക്കുന്നുണ്ടോ?

---

*ഭാഗ്യം കെട്ട സന്യാസിയായ ബുദ്ധന്റെ എന്നു താല്പര്യം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിവിക്തദേശത്തിൽ തന്നെ വച്ചിട്ടതോ ദൂത്യ, എ
ന്റെ
വിവക്ഷിതമറിഞ്ഞെല്ലാം പറഞ്ഞിട്ടതോ നീ?

യതിമര്യാദയിൽതന്നെ യവനോക്കിൽ ക്ഷണിക്കുമെൻ
സദനത്തിൽ വന്നു ഭിക്ഷ ഗ്രഹിക്കാമല്ലോ!

അതുചെയ്യുമായിരുന്നാലത്രമാത്രമായ് മിഴിക്കാ
മധുരാകൃതിയെ നോക്കി ലയിക്കാമല്ലോ!

അർത്ഥഭാണ്ഡങ്ങൾതൻ കനം കുറഞ്ഞുപോകുന്നു, തോ
ഴീ—
യിത്തനുകാന്തിതൻ വിലയിടിഞ്ഞീടുന്നു.

വ്യർത്ഥമായ്ത്തോന്നുന്നു കഷ്ടമവൻകാണാതെനിക്കുള്ള
നൃത്തഗീതാദികളിലെ നൈപുണിപോലും”

കലനയവിരുദ്ധമായ് കൊഴുക്കുമീ പ്രണയത്തിൻ
നില നായികയിൽ കണ്ടു ഹസിച്ചു ദൂതി,

ചലദലകാഞ്ചലയായ് “ചാപലമിതരുതെ”ന്നു
തലവിലങ്ങനെയാട്ടിത്തിരസ്കരിച്ചു.

അപഥത്തിൽ നായികയെ നയിക്കും കുട്ടിനീ, മതി
യുപദേശസംരംഭം നീയുരിയാടേണ്ടാ.

മറയരില്ല ലോകത്തിൽ മുറയുറയ്ക്കാത്തതായി
പട്ടുപാട്ടൊന്നു പാടാത്ത കഴുതയില്ല

വിളയും സുഖദുഃഖങ്ങൾ വിതയ്ക്കും നന്മതിന്മതൻ
ഫലമായിട്ടെന്നബോധം പൊരുളാണെങ്കിൽ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊലയും കൊള്ളയുംകൂടികുലപരമ്പരയായാൽ
നലമെന്നുചൊല്ലും നീതി നുണതാൻ നൂനം.

ധനദർദ്ദേവതയ്ക്കു,ന്നും ത്രപവിട്ടഹോ മോഹത്താൽ
തനതംഗം ഹോമിക്കുമിത്തയ്യലാൾക്കുള്ളിൽ

അനവദ്യസുഖദമാമനുരാഗാങ്കുരം വരാ
തനിയേ പിന്നതു വന്നാൽ വരമല്ലല്ലീ?

കതിരവനുടെ ചെറുകിരണവും കാമ്യമല്ലീ-
യതിമാത്രമിരുൾതങ്ങുമന്ധകൂപതിൽ?

ഉടനേ ചക്രങ്ങൾ നിലത്തുരുളുമൊച്ചകൾകൂട്ടി-
പ്പൊടിപൊങ്ങിച്ചു വീഥിയിൽ വടക്കുനിന്നും

ആനതാഗ്രമായകൊമ്പിൽ പൂവണിഞ്ഞും
തിരയിന്മേൽ
ഫേനപിണ്ഡംപോലെ പൊങ്ങും പോഞ്ഞുതുള്ളിച്ചും

കിലുകിലെക്കിലുങ്ങുന്ന മണിമാലയാർന്ന കണ്ഠം
കലുക്കിയും കതിച്ചാഞ്ഞു താടയാട്ടിയും

കാളരണ്ടുവലിച്ചൊരു കാഞ്ചനക്കളിത്തേരോടി
മാളികതൻ മുമ്പിലിതാ വന്നണയുന്നു.

വാതുക്കലായുട,നഗ്രം വളഞ്ഞു കിന്നരിവച്ച
പാദുതകൾ പൂണ്ടും, പട്ടുതലപ്പാവാർന്നും,
കാതിൽ വജ്രകുണ്ഡലങ്ങൾ മിനുക്കിയണിഞ്ഞും,
കൈകൾ
മോതിരങ്ങൾതൻ കാന്തിയിൽ കഴുകിക്കൊണ്ടും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തങ്കനൂൽകട്ടക്കിയന്ന തനിമഞ്ഞനിറമാർന്നോ-
രങ്കിയാൽ തടിച്ചിരുണ്ട തടിമറച്ചും,

കരയാന്ന ചെങ്കൗശേയം ഞെറിഞ്ഞുകുത്തിയുടുത്തു
പുറങ്കാൽവരെപ്പൂങ്കച്ചം ഞാത്തിപ്പാറിച്ചും,

പൊന്നരഞ്ഞാൺതുടൽ പുറത്തടിയിച്ചുമിരുപാടും
മിന്നുമുത്തരീയം നീട്ടി മോടിയിലിട്ടും,

മണിത്തേരതിൽനിന്നതിസുഭഗമന്യനാമൊരു
വണിഗ്വരൻ വൈദേശികനിറങ്ങിനിന്നു.

അതുകണ്ടുടനേ ദൂതിയത്തരുണീമണിയെ സ-
സ്മിതം നോക്കിക്കടക്കണ്ണാലാജ്ഞയും വാങ്ങി,

പതിവുപോലുപചാരപരയായ് പോയകത്തേക്കാ-
യതിഥിയെയെതിരേററു സൽക്കരിക്കുവാൻ.

ആസനം വിട്ടുടൻമെല്ലെയെഴുന്നേററു വഴിയേതാൻ
വാസവദത്തയും മണിയറയിലേക്കായ്,

പരിച്ഛദമൊക്കെയന്തിപ്പുറകേ നടന്നുചെല്ലും
പരിചാരികയാകുമന്നിലഴലുമായി,

കര പററിനിന്നു വീണ്ടും കുണുങ്ങിത്തൻകളത്തിലേ-
ക്കരയന്നപ്പിടപോലെ നടന്നുപോയി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭാഗം ൨

കാലം പിന്നെയും കഴിഞ്ഞു, കഥകൾ നിറഞ്ഞ
മാസം
നാലുഃപായി, നഭസ്സിൽ കാറൊഴിയാറായി,

പാലപൂത്തു, പരിമളം ചുമന്നു ശുദ്ധമാം പുലർ-
കാലവായു കളത്തിങ്ങും ചരിക്കയായി

അഴകാടന്നഗരത്തിൽ തെക്കുകിഴക്കേവഴി-
യൊഴുകും യമുനതന്റെ പുളിനം കാൺമൂ.

ഇളമഞ്ഞവെയിൽതട്ടി നിറംമാറി നീലവിണ്ണിൽ
വിളങ്ങുന്ന വെൺമുകിലിൻ നിരകണക്കേ

ജനരഹിതമാം മേൽക്കരയിലങ്ങങ്ങു കരിം-
പനയും പാറകളും പുറവും പാഴ്ചെടികളും

വെളിയിടങ്ങളും വായ്ക്കും സ്ഥലം കാണാം ശൂന്യതയ്ക്കു
കളിപ്പാനൊരുക്കിയിട്ട കളം കണക്കേ.

നെടിയശാഖകൾ വിണ്ണിൽ നിവർന്നുമുട്ടിയിലയും
വിടപങ്ങളും ചുരുങ്ങി വികൃതമായി,

നടുവിലങ്ങുനിൽക്കുന്നു വലിയോരശ്വത്ഥം, മൂത്തു
തടികൾതേഞ്ഞും തൊലികൾ പൊതിഞ്ഞു വീർത്തും.

ചടുലദലങ്ങളിലും ശൃംഗഭാഗത്തിലും വെയിൽ
തടവിച്ചുവന്നു കാറ്റിലിളകി മെല്ലെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടിയനരയാലതു തലയിൽ തീകാളും നെടും-
ചുടലബ്ഭൂതം കണക്കേ ചലിച്ചു നിൽപൂ.

അടിയിലതിൻ ചുവട്ടിലധികം പഴക്കമായു-
ള്ളുടഞ്ഞും പൊളിഞ്ഞു മുണ്ടൊരാൽത്തറചുററും,

ഇടുങ്ങിയമാളങ്ങളിലിഴഞ്ഞേറും പാമ്പുകൾപോൽ
വിടവുതോറും പിണഞ്ഞ വേരുകളോടും.

പറന്നടിഞ്ഞരയാലിൻ പഴുത്തപത്രങ്ങളൊട്ടു
നിറംമങ്ങി നിലംപററിക്കിടപ്പു നീളെ,

ഉറുമ്പിഴയ്ക്കുമരിയുമുണങ്ങിയ പൂവും ദർഭ-
മുറിത്തുമ്പും മററും ചേർന്നു തിതറിച്ചിന്നി.

അകലത്തൊരു മൂലയിൽ കെടുന്ന കനലിൽനിന്നു
പുകവല്ലി പൊങ്ങിക്കാററിൽ പടർന്നേറുന്നു.

ചികഞ്ഞെടുത്തെന്തോ ചില ദിക്കിൽനിന്നുശാപ്പി
ടുന്നു
പകലെന്നോക്കാതെ ക്രൂററൻ കുറുനരികൾ.

കറിയോരംകലശംപോലെ കൂർത്തുവളഞ്ഞുള്ള കൊക്ക
നിറയെക്കൊത്തിവലിച്ചും നഖമൂന്നിയും,

ഇരയെടുക്കുന്നു പെരുംകഴുകുകൾ ചിലദിക്കിൽ
പരിഭ്രമിയായിരുന്നു ഭയങ്കരങ്ങൾ.

ഉടഞ്ഞശംഖുപോലെയുമരിച്ചു മുറിച്ചു വാഴ-
ത്തടപോലെയും തിളങ്ങുമസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങൾ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അവയവശിഷ്ടങ്ങളായടിഞ്ഞു കിടക്കുന്നുണ്ടൊ–
ട്ടവിടവിടെ മറഞ്ഞും മറയാതെയും.

അരയാൽത്തറവരെയും വടക്കുന്നിന്നെത്തുന്ന കാൽ–
പെരുമാററം കുറഞ്ഞ പാഴ്നടക്കാവിൻെറ,

പരിസരങ്ങളിൽ ഭസ്മപ്പാത്തികാം കാണുന്നു ചുററും
കരിക്കൊള്ളിയും കരിഞ്ഞ കട്ടയുമായി

ഉടലെടുത്ത നരന്മാർക്കൊന്നുപോലവർക്കും ഭോജ്യ–
മിടരററ പിതൃപൈതാമഹസമ്പ്രാപ്തം,

ഇടമിതിഹ ലോകത്തിൻ പരമാവധിയാണൊരു
ചുടുകാടാണതു ചൊല്ലാതറിയാമല്ലോ.

മരത്തിൻപിന്നിൽ കൊക്കുകൾപിളർത്തിപ്പുറന്നും വീണ്ടും
വിരവിൽ വാങ്ങിയും വീണ്ടുമോങ്ങിയുമിതാ,

കാട്ടിടുന്നൊരനോശല്യങ്ങൾ കണ്ടുകോലാഹലത്തോടും
കാട്ടെലിവേട്ടയിൽപ്പോലെ മലങ്കാക്കകൾ.

അഹഹ! കഷ്ടമിങ്ങിതാ കുനിഞ്ഞിരുന്നൊരുനാരി
സഹിയാതെ താപമാർന്നു കരഞ്ഞീടുന്നു,

കരവല്ലിയൊന്നിൽ കാകതജ്ജനത്തിനേന്തിയുള്ളോ–
രരയാൽ ചില്ലയാട്ടിയുമശ്രുവർഷിച്ചും.

കരിയും ചാമ്പലുംപോലെ കറുത്തോരപക്ഷികൾതൻ
ചരിഞ്ഞനോട്ടങ്ങൾക്കേകശരവ്യമായി,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അരികിൽക്കാണുന്നു ചേലച്ചീന്തിനാൽ മറഞ്ഞു നാ
ല്ലാ-
മരമരിഞ്ഞുകൂട്ടിയമാതിരിയേതോ.

അത്രമല്ലവൾതൻമുമ്പിലാൽത്തറമേൽ നീണ്ടു രൂപ-
വിധുരമായൊരു പിണ്ഡം വസ്ത്രവിദ്ധമായ്,

രുധിരാക്തമായി വില്പാനിറക്കിയിട്ട കുങ്കുമ-
പ്പൊതിപോലെ കിടക്കുന്നു പുതച്ചുമൂടി.

ഝടിതിയങ്ങിതാപാരം ചാരുവായ് പ്രാംശുവായ്
നീഴൽ
പ്പടിഞ്ഞാറു വീശുമൊരു ഭാസുരാകൃതി

നടക്കാവൂടെ വരുന്നു, ഭാനുമാനിൽനിന്നു കാററിൽ
കുടപൊട്ടിപ്പറന്നെത്തും കതിരുപോലെ.

പാവനമാം മുഖപരിവേഷമാർന്ന മുഗ്ദ്ധയുവ-
ഭാവമോടും കൂറെഴും വാർമിഴികളോടും

ആ വരും വ്യക്തി നൂനമൊരാർഹതനാം മെയ്യിൽ
മഞ്ഞ-
ച്ചീവരംകാണുന്നു, കൈയിൽ ചട്ടികാണുന്നു.

ഭിക്ഷതേടിവരികയില്ലിവിടെ യിവനെന്നല്ലി-
ങ്ങ് ഭിക്ഷു പാത്രപതനല്ല ചുടല പൂകാൻ,

ഇക്ഷണംമുണ്ഡമാർക്കോ ദീക്ഷയേകുവാൻപോന്നെന്നും
തോന്നും
രൂക്ഷതയും ത്വരയും ദാക്ഷിണ്യവും കണ്ടാൽ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശരിശരി! പരദുഃഖശമനമാത്രമല്ലോ മുറ്റും
* ശരണത്രയീധനന്മാർ ഭിക്ഷതെണ്ടുന്നു.

തെരഞ്ഞു രക്ഷനൽകുന്ന ദേവതകളല്ലോ സാക്ഷാൽ
ധരണിയിൽ നടക്കുമിസ്സുഗതന്മാർ.

അടുക്കുന്നിതവൻ, പറന്നകലുന്നുടൻ കാകകൾ,
ഞെട്ടുന്നിയാരംഭം കണ്ടു പകച്ചു ധന്യൻ;

മടുത്തുനില്ക്കുന്നു, പിന്നാമ്പുറമിള മാഴ്കിവാണീടു-
മിടത്തെത്തുന്നു, കണ്ടവാം സംഭ്രമിക്കുന്നു.

“വാസവദത്ത”താരനായി വിപിന്നമാം പ്രിയജനം?
നീ സദയം ചൊൽക ഭദ്രേ, ‘ഉപഗുപ്തൻ’ഞാൻ

എന്നലിഞ്ഞുഴറിയവനരുളുന്നു പുതച്ചവൾ
തന്നരികിൽ കിടക്കുമത്തടിയെച്ചൂണ്ടി.

ഉടനപ്പിണ്ഡമനങ്ങാനൊരുങ്ങുന്നിതഹോ! പുറ-
പ്പെടുന്നു ഞരങ്ങി ശബ്ദം ദീനദീനമായ്.

മൃതസഞ്ജീവിനിയായി വാക്സുധ,യിവന്റെ നാമ-
ചതുരക്ഷരിതാനിത്ര ശക്തിയാർന്നതോ!

അഹഹ! മൃത്യുവിന്നിരുട്ടാഴിയിൽ മുങ്ങിയ സത്വം
മുഹൂർത്തിയവാതിലിൽ മുട്ടകല്ലല്ലി!

തലനീണ്ടുവരികല്ലീ, കൃമികോശംതന്നിൽനിന്നു
ശലഭം കണക്കെ ചേലച്ചുരുളിൽനിന്നും

---

* ബൌദ്ധഭിക്ഷുക്കൾ (ബുദ്ധൻ, ധർമ്മം, സംഘം ഇവ മൂന്നി-
നേയും ശരണംപ്രാപിച്ചവർ)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അത്രമല്ലഹോ! മുക്കാലും പാഴ്മുകിൽമൂടി, വിളോത-
മതി വീണു കിടക്കുന്നിങ്ങതിൽ കാണുന്നു.

ജടിലമാം കരുനിര ചിന്നിടും ശ്വേതമാം വളർ-
ന്നിടിലവും മയ്യഴിഞ്ഞ നേത്രയുഗ്മവും.

അസംശയമൊരുനാരീമുഖം താനിതാ നയനം
സുസംവൃതമാമിത്തനു വികലാംഗം താൻ.

സസംഭ്രമം പഴക്കാത്താൽ ഭ്രൂലത താനുണർന്നെന്തോ
പ്രസംഗിപ്പാനൊരുങ്ങുന്നു ഫലിക്കായ്കിലും.

ശരി, യസ്സൂചനകണ്ടു ചീവരഖണ്ഡത്താൽ തോഴി-
യരികിൽ കാക്ക തെണ്ടിടുമപ്പദാർത്ഥത്തെ

അധികം മൂടുന്നു വിരഞ്ഞപ്പുമാൻ കാണാതെ, ഹന്ത!
മൃതിയിലും മഹിളമാർ മറക്കാ മാനം!

പഴുതയാണഥവാ യിപ്പരിഭ്രമമെടോ തോഴീ,
കഴിയാ നിനക്കിവൻെറ കണ്ണുമൂടുവാൻ.

മറവിൽകിടക്കും ജന്മമൃതികാരണങ്ങൾപോലു-
മറിയും സൂക്ഷ്മദൃക്കാകമാർഹതനിവൻ.

കമ്പമെന്തിനതുമല്ലിയവയവഖണ്ഡങ്ങൾ നിൻ-
മുമ്പണയും മുമ്പുതന്നെ കണ്ടുപോയിവൻ.

അമ്പിനോടുമിവയുടെ യുടമസ്ഥയിക്കിടക്കും
ചമ്പകമേനിയാളെന്നും ഗ്രഹിച്ചുപോയി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുണിത്തുണ്ടിൽ മറയാതെ കാണുന്ന വെള്ളിക്കൊട്ടവി-
ലണിഞ്ഞ കോലരക്കിൻ ചാറണങ്ങിപ്പറ്റി

പാടലകോമളമായ പാദതാരും പരം നൃത്ത-
മാടി യയവാർന്ന ചാരുനരിയാണിയും,

കാഞ്ചനകിങ്കിണിയണിത്തളകൾതൻ മൃദുകിണ-
ലാഞ്ചനരമ്യമാം പുറവടിയും പൂണ്ടു,

താഴമ്പൂമൊട്ടൊത്ത കണങ്കാൽമുറികളിതാ മുട്ടിൻ-
താഴെച്ചോരയൊലിച്ചാർന്ന വേട്ടകളോടും,

അടുത്തു താനതാ ഹന്ത! മയിലാഞ്ചിയണിഞ്ഞെല്ലാം
തുടുത്തും തന്ത്രികൾമീട്ടും തഴമ്പുപൂണ്ടും,

മൃദുമിന്നുസമാം നഖം മിന്നി നന്മണിമോതിര-
മതിചിരമണിഞ്ഞെഴും പാട്ടുകൾ തങ്ങി,

കോമളമായ് ത്തുമ്പുകൂർത്ത വിരലേലും കരം കാൺമൂ
ഹേമപുഷ്പംപോലെ രക്തകുങ്കുമാക്തമായ്

കോൾമയിക്കൊള്ളുമാക്കുമ്പോൾ കഠിനമല്ലോ മുറിച്ചു
ഭൂമിയിലെറിഞ്ഞതാരിപ്പൂവലംഗങ്ങൾ!

ഹാ! മിന്നുന്നിപ്പോഴുമിവ വിലപരിച്ഛേദിച്ചില്ല
കാമരാജ്യത്തിങ്കൽ മുമ്പിക്കല്ലുകൾക്കാരും.

"വാസവദത്ത"താനിവൾ, ഇവൾതാൻ മലർമുറ്റത്താ
വാസരാന്തത്തിൽനാം കണ്ട വിശ്വമോഹിനി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹാ! സുഖങ്ങൾ വെറും ജാലം ആരറിവൂ നിയതിതൻ
ത്രാസുപൊങ്ങുന്നതും താനേ താണുപോവതും.

മലിനകന്ഥയാലംഗം മറച്ചൊരുടൽമൂടിയ-
ന്നിലയിലിരുന്നോളിവൾ കിടപ്പായയ്യോ,

ഇലയുംകലയുമറിഞ്ഞിടവെട്ടിമുറിച്ചിട്ട
മലവാഴത്തടിപോലെ മലർന്നടിഞ്ഞു!

ചോരരാരുമിവളുടെ ചുവരു തുരന്നിടഞ്ഞീ-
ഘോരകൃത്യം ചെയ്തതല്ല, ധനമോഹത്താൽ;

വാരുണീമത്തരാം വല്ലവാടരും കലഹത്തിലീ
വാരനാരിയാളെ വെട്ടിമുറിച്ചതല്ല;

സാരമാംമന്ത്രഭേദത്തിൽ സംശയിതയായവൾക്കീ
ഘോരശിക്ഷ തൻകോയിമ വിധിച്ചതല്ല;

എന്തിനന്യവിപത്തുകളഥവാ തേടുന്നു കഷ്ടം!
സ്വന്തവാളാൽ സ്വയംവെട്ടി നശിപ്പൂ മർത്ത്യർ!

ഒട്ടുനാൾമുമ്പിവളൊരു തൊഴിലാളിത്തലവന്റെ-
യിഷ്ടകാമുകിയായ്‌വാണു രമിച്ചിരുന്നു.

കഷ്ടകാലത്തിനപ്പോളക്കാളവണ്ടിയിൽ നാം കണ്ട
ചെട്ടിയാരതിഥിയായ് ചെന്നടുത്തുകൂടി.

പരിചയംകൊണ്ടു വിട്ടുപിരിയാതായവൻ; പിന്നെ
പ്പരിചാരികമാർ കാര്യം മറച്ചുവെച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അഭ്യസൂയയിരുവർക്കുമുളവാകാതൊഴിക്കുവാ–
നഭ്യസിച്ച തന്ത്രമെല്ലാമവർ കാണിച്ചു.

ഒരുകാര്യംനിരൂപിച്ചാലൊരുവൻ കാമ്യൻ,പിന്നെ മ–
ററൊരുകാര്യം നിനയ്ക്കുമ്പോൾ മററവൻ മാന്യൻ

ഒരുവനെപ്പിരിവാനുമൊരുകാലത്തു രണ്ടാളെ
വരിപ്പാനും പണിയായി വലഞ്ഞു തമ്പി.

ദിനങ്ങൾ ചിലതുപോയി, നടവടികളാൽ സ്നേഹം
തനിപ്പൊന്നല്ലെന്നുമാദ്യൻ സംശയിക്കയായ്.

പരമസാധ്വിയിൽപ്പോലും പുരുഷനു ശങ്കതോന്നാം.
പുരംഗണികയിൽപ്പിന്നെ പറയേണമോ?

കുപിതനാക്കിയാലവൻ കലക്കമുണ്ടാക്കും ഭാവി
വിപല്ക്കരമായുംതീരുമവർക്കാകയാൽ

മുഖംതെല്ലുകറുക്കുമാ മുഖ്യജാരനെ ക്രമേണ
പുകയുമഗ്നിബാണംപോലവൾ പേടിച്ചു.

പരിജനങ്ങളുമായി പരിഭ്രമിച്ചഹോ! തമ്പി
തിരഞ്ഞു രക്ഷായുധങ്ങൾ ബുദ്ധിശാലയിൽ

പരിനാശകരമാമ 'ത്രീക്കട്ടക്ക''പൊട്ടുംമുമ്പേ
തിരിമുറിച്ചെറിയാതെ തരമില്ലെന്നായ്.

ശേഷമെന്തിനുരയ്ക്കുന്നിതവനിപ്പോളില്ല സർവ്വം
ജോഷമായ്, രണ്ടുമൂന്നുനാൾ കഴിഞ്ഞു കഷ്ടം!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തോഷവുമൊട്ടവളാൻ, ഹന്ത! യിദ്ധത്തയെച്ചൊല്ലി
യോഷമാരേ, നിങ്ങളെല്ലാം ലജ്ജിക്കാറമായ്!

അഹഹ! സങ്കടമോർത്താൽ മനുഷ്യജീവിതത്തക്കാം
മഹിയിൽ ദയനീയമായ് മറെറന്തൊന്നുള്ളു!

പുഷ്ടശക്തിവഹിക്കുമിപ്പുളകപാത്രം വിരലാൽ
മുട്ടിയാൽ മതി, തവിടുപൊടിയായല്ലോ.

അല്പമല്ല വിപത്തുകളറിയുന്നില്ലഹോ മർത്ത്യൻ
പ്രതിബോധവാനെന്നാലും പരിമോഹത്താൽ.

ഊററമാറയാരുരഗത്തിൻചുരുളിനെയുറക്കത്തിൽ
കാററലയണയായ് കരുത്തു ഭോഷൻ!

അതുപോകട്ടെ, പാപത്തിൻപരിണാമം കാണ്മിൻ, നാട്ടു
പ്രതികൂലമായ് അവരുതൻ തൊഴുത്തിൽനിന്നും

ഒററക്കാർ കഴിച്ചവൻെറ വികൃതപ്രേതമെടുത്തു,
കററവാളിയായവളെബ്ബന്ധനംചെയ്തു.

ഫലിച്ചില്ലാകടക്കണ്ണിൻപണിയുംധനത്തിൻമുഷ്ക-
മുലച്ചിലററന്നിരുന്ന ധർമ്മപീഠത്തിൽ.

നിലപെററ നേരിൻകാന്തി നീതിവാദപടുക്കരുതൻ
വലിയ വാചാലതയിൽ മറഞ്ഞുമില്ല.

ഹാ! മഹാപാപമിതിവരും ചെയ്യുവല്ലോ! കടപ്പമി-
ക്കോമളിമയെങ്ങു നെഞ്ചിൻക്രൌര്യമെങ്ങഹോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രേമമേ, നിൻപേരുകേട്ടാൽ, പേടിയാം വഴിപിഴച്ച
കാമകിങ്കരർ ചെയ്യുന്ന കട്ടംകൈകളാൽ.

വധദണ്ഡാർഹയവളെ വിധിജ്ഞനാം പ്രാഡ്വിപാ
കൻ

വിധിച്ചപോലഹോ! പിന്നെ നൃപകിങ്കരർ

കര ചരണ ശ്രവണ നാസികകൾ മുറിച്ചു ഭ്ര-
നരകമാം ചുട്ടകാട്ടിൻ നടുവിൽ തള്ളി.

ഹാ! മതിമോഹത്താൽ ചെയ്ത സാഹസമൊന്നതി
നിന്നി-

പ്പൂമൃദുമേനിയാൾ പെട്ടം പാട്ടകണ്ടില്ലേ!

നാമവും രൂപവുമററ നിർദ്ദയമാം * നിയമമേ
ഭീമമല്ലോ നിൻെറ ദണ്ഡപരിപാടികൾ.

---

* ധർമ്മവ്യവസ്ഥ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭാഗം ൩

രക്തമെല്ലാം ഒഴുകിപ്പോയ്, ക്ഷയിച്ചു ശക്തി, സിരകൾ
രിക്തമായി, പ്രാണപാശമറുമാറായി;
അക്കിടപ്പിലുമവളാ യുവമുനിയെ വീക്ഷിപ്പാൻ
പൊക്കിടുന്നു തല രാഗവൈഭവം കണ്ടോ!
അഥവായിവൾക്കെഴുമിമ്പ് ഭാവബന്ധബലത്താൽ താൻ
ശിഥിലമായ തൽപ്രാണൻ തങ്ങിനിൽപതാം;
അന്തിമമാം മണമർപ്പിച്ചുടിവാൻ മലർ കാക്കില്ലേ
ഗന്ധവാഹനെ?—രഹസ്യമാർക്കറിയാവൂ?

പുടം വരണ്ടു പററിയ പോല പണിപ്പെട്ടു ചെററു
വിടുർത്തും കണ്ണിലവന്റെ കാന്തി വീഴവേ
അവൾതൻ പാണ്ഡുമുഖത്തിലന്തിവിണ്ണിലെന്നപോലെ-
യെവിടുന്നോ ചാടിയെത്തി രക്തരേഖകൾ!
മരവിച്ചു മർമ്മസന്ധിനിരയരക്ഷണമന്തഃ-
കരണം വേദനവിട്ടു നില്ക്കവേ തന്വി
സ്മരിക്കുന്നു പൂർവ്വരാഗ, മവനെനോക്കിക്കണ്ണാൽതാൻ
ചിരിക്കയും കരകയും ചെയ്യുന്നു പാവം!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിരഞ്ഞൊന്നുദ്ഗദ്ഗദമായ്, വിടങ്കത്തിലെഴും പ്രാവിൻ
വിരുതംപോലെ മൃദുവായവ്യക്തിഹീനമായ്,

ഉരയ്ക്കുന്നുമുണ്ടവൾ താനുടൻ കൈകൾ പിന്നിൽ
ചേർത്താ-
ഞ്ഞരികിൽ കുനിഞ്ഞുനില്ക്കുമവനോടേതോ.

അനുനാസികവികലമന്തരോഷ്ഠലീനദീന-
സ്വനമമ്മൊഴിയിതരശ്രാവ്യമല്ലഹോ!

അനുകമ്പകലർന്നതിശ്രാവകൻ ശ്രവിപ്പൂ, നമു-
ക്കനുമിക്കാമവനോതുമുത്തരങ്ങളാൽ.

"ഇല്ല, ഞാൻ താമസിച്ചുപോയില്ലെടോ സരളശീലെ-
യല്ലൽ നീയിന്നെന്നെച്ചൊല്ലിയാർന്നിടായ്കെടോ,

ശോഭനകാലങ്ങളിൽ നീ രമ്യയായില്ലെനിക്കു, നിൻ
സൌഭഗത്തിൽ മോഹമാർന്ന സുഹൃത്തല്ല ഞാൻ

അറിയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഞാനാകൃത്രിമപ്രണയത്തി-
ന്നുറവൊന്നു നിന്നുൾക്കാമ്പിലൂറിനിന്നതും.

മുറയോർക്കുമ്പോളത്ര നിൻ മഹിതഗുണമെന്നോർത്തു
നിറയുന്നുണ്ടെനിക്കുള്ളിൽ നന്ദിതാനുമേ;

പരമവിപത്തിങ്കലും പരിജനം നിന്നെ വിട്ടു-
പിരിയാതിങ്ങണഞ്ഞഹോ! പരിചരിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചൊരിയുമിക്കണ്ണുനീർ നിൻ സ്ഥിരദാക്ഷിണ്യശീല
ത്തെ-
യുരചെയ്യുന്നുണ്ടെത്രം ഞാനോർക്കുന്നുണ്ടെടോ,

നിയതം സ്നേഹയോഗ്യ നീ നിജവൃത്തിവശയായ്ഉ-
ന്നിയതിയാൽ ഘോരകൃത്യം ചെയ്തുപോയെല്ലോ!

ദയനീയം! നീയിയന്ന ധനദാഹവും സൌന്ദര്യ-
സ്മയവും ഹാ! മുഗ്ദ്ധേ, നിന്നെ വഞ്ചിച്ചായല്ലോ!

അതിചപലമീയന്തഃകരണം, ലോകഭോഗങ്ങൾ
പ്രതിനവരസങ്ങളാൽ ഭ്രമിശക്തികൾ,

ഗതിയെന്തു ജന്തുക്കൾക്ക്?—രതി*രോഷമോഹങ്ങ
ളാൽ
ജിതലോകമാ 'മവിദ്യ' † ജയിച്ചീടുന്നു.

അതുനില്ക്ക, വിപത്തിതൊരതുലാനുഗ്രഹമായ് നീ
മതിയിലോർക്കണം സഖി,—എന്തുകൊണ്ടെന്നോ?

ഇതിനാലിന്നുകണ്ടില്ലേ വിഭവത്തിൻ ചലത്വവും
രതിസമാനരൂപത്തിൻ രിക്തതയും നീ?

സാരമില്ലെടോ, നിൻനഷ്ടം, സഹജേ നൊടിയിൽ
ഗ്ഗുരു
കാരുണിയാൽ നിനക്കിന്നു കൈക്കലാമല്ലോ,

---

* രതി=തൃഷ്ണ

† അവിദ്യ=സംസാരമൂലകാരണമായ അജ്ഞാനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചോരനപഹരിക്കാത്ത ശാശ്വതശാന്തിധനവും
മാരനെയ്താൽ മുറിയാത്ത മനശ്ശോഭയും.

കരയായ്ക ഭഗിനീ, നീ കളക ഭീരുത, ശാന്തി
വരും നിന്റെ വാർനെറുക ഞാൻ തലോടുവൻ,

ചിരകാല മഷ്ടമാർഗ്ഗ * ചാരിയാമബ്ഭഗവാന്റെ
പരിശുദ്ധപാദപത്മം തുടച്ചകൈയാൽ.”

എന്നലിഞ്ഞവൻ കരതാരവൾതൻ പൂവൽനെററിമേ-
ലൊന്നുഴക്കുന്നങ്ങവൾക്കു ചീക്കുന്ന രോമം,

ഖിന്നമുഖിയാമവൾതൻ കെടുന്ന സംജ്ഞ വിരലാ-
ലുന്നയിച്ച ദീപംപോലൊന്നുജ്വലിക്കുന്നു.

തുടരുന്നു മൊഴിയവൻ “ശരി, സോദരി, ഞാൻ സ്വയം
മടിച്ചുതാൻ മുമ്പുവന്നു നിന്നെ മീളുവാൻ:

കുശലമാർഗ്ഗങ്ങളൂന്നു കേൾക്കുമായിരുന്നില്ല നീ
വിശസനം സുഖികളെ വിജ്ഞരാക്കുന്നു.

അഖിലജന്തുദുഃഖവുമപാകരിക്കുന്ന ബോധം
വികിരണം ചെയ്തീടുന്ന വിശ്വവന്ദ്യന്റെ

---

* അഷ്ടമാർഗ്ഗങ്ങൾ (1) സമ്യഗ്ദൃഷ്ടി (2) സമ്യക്സങ്കല്പം (3) സമ്യഗ്വാക്ക് (4) സമ്യക്കർമ്മം (5) സമ്യഗാജീവം (6) സമ്യഗ്വ്യായാമം (7) സമ്യക്സ്മൃതി (8) സമ്യക്സമാധി ഇതുകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാസപവിത്രങ്ങളാണീ വാസരങ്ങൾ ഭൂവിൽ, നമ്മൾ
വാസവദത്തേ, കരഞ്ഞാൽ വെടിപ്പല്ലെടോ.

മംഗലേതരകർമ്മത്താൽ മലിന നീ ശുഭംവരാൻ
സംഗതിയില്ലെന്നെൻ സഖീ, സംശയിക്കല്ലേ.

അംഗുലീമാലനു * പോലുമാർഹതപദമേകിയ
തുംഗമാം കരുണയെ നീ വിശ്വസിച്ചാലും.

സത്യമോർക്കുകിൽ സംസാരയാത്രയിൽ പാപത്തിൻ
കുഴൽ
കത്തിടാതെ കടന്നവർ കാണുകില്ലെടോ,

ബദ്ധപങ്കമായൊട്ടന്നിതൊരുകാലം നദി പിന്നെ
ശുദ്ധികലർന്നൊരുകാലം ശോഭതേടുന്നു

കാലമില്ല നിനക്കെന്നും കരൾകാഞ്ഞു വൃഥാ മതി-
ശാലിനി, മാഴ്കൊല്ല, ചിരംജീവികൾക്കുമേ,

---

* "അംഗുലിമാലൻ" മഹാദുഷ്ടനും കൊലപാതകിയുമായ ഒരു കൊള്ളക്കാരനായിരുന്നു. ആയിരം ആളുകളെ കൊന്നു കൈവിരലുകൾ മുറിച്ചെടുത്തു് അവയുടെ അസ്ഥികളെക്കൊണ്ടു് മാലയുണ്ടാക്കി തന്റെ ഇഷ്ടദേവതയ്ക്കു് ചാർത്താമെന്നു് അവൻ നേർന്നിരുന്നു. 999 ആളുകളുടെ അസ്ഥികൾ സമ്പാദിച്ചു് ഒടുവിൽ ബുദ്ധദേവനെ വധിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരാസ്ഥികൾകൂടി ചേർത്തു നേർച്ച പൂർത്തിയാക്കുവാനായി അവൻ ദേവന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു. അവിടന്നു അവനെ ധർമ്മോപദേശംചെയ്തു ശിഷ്യനാക്കി. അവന്റെ പ്രകൃതംമുഴുവൻ മാറിപ്പോയി എന്നു തന്നെയല്ല ഒടുവിൽ ഭഗവാൻ അവനെ അത്യുത്തമന്മാരായ ആർഹതന്മാരുടെ സംഘത്തിൽ ഒരംഗമാക്കുകയും ചെയ്തു എന്നു പുരാവൃത്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലോലമാം ക്ഷണമേ വേണ്ടു ബോധമുള്ളിൽ ജ്വലി-
പ്പാനും
മാലണയ്ക്കും തമസ്സാകെ മാഞ്ഞുപോവാനും

ഭുക്തഭോഗയായ് സഹിച്ച പരിവേദനയാൽ പാപ-
മുക്തയായി, സഹജേ, നീ മുക്തിപാത്രമായ്.

ശ്രദ്ധയാൻ വിദ്യ * യിനി ശ്രവിക്കുക പവിത്രയായ്
ബുദ്ധമാതാവെഴും പുണ്യലോകം ‡ പൂകുക!

താണുനില്ക്കുന്നങ്ങനെയബ്ഭിക്ഷു വിവക്ഷുവായുടൻ,
ക്ഷീണതയാൽ മങ്ങിയ വാർമിഴികൾ വീണ്ടും

കോണടിയോളവും തുറന്നവഹിതയായൻപോടു–
മേണനേത്രയാളവനെയൊന്നുനോക്കുന്നു.

കരതലമുയർത്തി കാർചികരതൻ ശിരസ്സിൽ വെ–
ച്ചുരചെയ്യുന്നു വാക്കലിഞ്ഞമ്മുനീശ്വരൻ,

ശരണരത്നങ്ങൾ=മൂന്നും ചെവിയിലേറവടനന്തഃ–
കരണത്തിലണിഞ്ഞവൾ കാന്തിതേടുന്നു.

നിറഞ്ഞു തൽക്ഷണമൊരു നവതേജസ്സു മുഖത്തിൽ
മറഞ്ഞുപോയ് മുമ്പുകണ്ട ശോകരേഖകൾ.

---

* തത്ത്വോപദേശം. ‡ "തുഷിത" സ്വർഗ്ഗം.

= ബുദ്ധം ശരണം ഗച്ഛാമി, ധർമ്മം ശരണം ഗച്ഛാമി, സംഘം ശരണം ഗച്ഛാമി എന്ന വാക്യങ്ങൾ. (ഇതുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തെ ഓർത്തു ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇവയെ "രത്നങ്ങൾ" എന്നു പറയുന്നു.)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പറയാവതല്ലാത്തൊരു പരമശാന്തിരസത്തി-
ന്നുറവായവർക്കു തോന്നിയവളെത്തന്നെ.

ക്ഷണമുടൽ കളുത്തഹോ! ചലിച്ചു സിരകൾ, രക്തം
വ്രണമുഖങ്ങളിൽ വാർന്നു വീതവേദനം;

സ്ഫുരിച്ചു ബാഷ്പബിന്ദുക്കളവൾക്കു വെൺകടക്കണ്ണി-
ലുരച്ച ചെറുശംഖിൻ തൂമുത്തുകൾപോലെ.

തിരിയെയുമവളുപഗുപ്തനെയൊന്നുപകാര-
സ്മരണസൂക്തങ്ങൾ പാടും മിഴിയാൽ നോക്കി.

ചരിതാർത്ഥനവനവൾ ചൊരിഞ്ഞൊരശ്രുബിന്ദു കൈ-
വിരലാൽ തുടച്ചു വാങ്ങി നിവർന്നുനിന്നു.

പരം പിന്നെയുഴന്നെങ്ങും മിഴികളൊന്നുഴിഞ്ഞങ്ങ-
ത്തറയിലവ ജീവിച്ചശുദ്ധിതേടീടും.

ക്ഷണത്തിൽച്ചെന്നു ഞെരുങ്ങി പ്രപഞ്ചം നിന്നഹോ ഹിമ-
കണത്തിൽ ബിംബിച്ചുകാണും കാനനംപോലെ.

പരിസരമതിലവൾ പിന്നെയും കണ്ടാൽ തന്നിഷ്ട-
പരിചാരികയാൽ വീണ്ടും പരിഗുപ്തങ്ങൾ,

അപാകൃതങ്ങളാകമായംഗകങ്ങൾ, സ്വയം കർമ്മ-
വിപാകവിജ്ഞാനപാഠപരിച്ഛദങ്ങൾ,

കൃതകോപനൊരുശിശു കളിയിൽ ഭഞ്ജിച്ചെറിഞ്ഞ
പതംഗികാംഗങ്ങൾ പോലെ ദയനീയങ്ങൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിരിയെ നോക്കുന്നതവളുതുകൾ സാകൂതമായും
നിരുദ്വേഗമായും ഹാ! നിർമ്മമതമായും
യമുനയിലിളംകാററു തിരതല്ലി ശാഖ ചലി-
ച്ചമരസല്ലാപം കേൾക്കായരയാലിന്മേൽ;
താണുടനേ രണ്ടു നീണ്ട ഭാനുകിരണങ്ങളങ്ങു
ചേണിയന്ന കനകനിഃശ്രേണിയുണ്ടാക്കി;
അതുനോക്കി കുതുകമാർന്നമലവിസ്മയസ്മേര-
വദനയാമവൾക്കഹോ; ശാന്തശാന്തമായ്,
അർദ്ധനിമീലിതങ്ങളായുപരി പൊങ്ങീ മിഴിക-
ളൂർദ്ധ്വലോകമിട്ടക്ഷയാലെന്നപോലെ താൻ.

* * *

പാവക, നീ ജയിക്കുന്നു പാകവിജ്ഞാനത്താൽ
നശ്യ-
ജീവലോകം തേടമിന്നോ നാളെയോ നിന്നെ;
തുലകണ്ണത്തൊടില്ല നനഞ്ഞാൽ; ചൂടാൽവരണ്ട
ബാലരംഭയെക്കർപ്പൂരഖണ്ഡമാക്കും നീ!

* * *

പരിനിർവ്വാണയായ തൻ പ്രിയസ്വാമിനിയെ
നോക്കി-
പ്പരിചാരിക വാവിട്ടുവിളിച്ചുകേണു.
പരിചിലന്തസ്സമാധി ശിഥിലമാക്കിത്തിരിഞ്ഞ-
പ്പുരമോദാരനവളെസ്സാന്ത്വനംചെയ്തു,
ഉപചയിച്ചുംഗമെല്ലാമുടനവർ കൊണ്ടുപോയ-
ങ്ങുപനദീതടമൊരു ചിതമേൽവെച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉപരിയെന്തുരപ്പൂ! കേണുഴലുമത്തോഴിതന്നെ
ഉപഗുപ്തനൊരുവിധം പറഞ്ഞയച്ചു.
ഹാ! മിഴിച്ചുനിന്നവനങ്ങമ്മധുരയിലെ മുഖ്യ-
കാമനീയകത്തിൻ ഭസ്മകദംബം കണ്ടു!
ആ മഹാന്റെ കണ്ണിൽനിന്നച്ചാമ്പലിലൊരശ്രുകണ-
മാമലകീഫലംപോലെ യടർന്നുവീണു.
ഉൽക്കടശോകതിക്തമല്ലോർക്കുകിലന്നയനാംബു,
'ദുഃഖസത്യ' * ജ്ഞാനധീരൻ കരകയില്ല
തൽകൃതാർത്ഥതാസുഖത്തേൻതുള്ളിയല്ലതു —ജന്തുവി-
ന്നുൽക്രമണത്തിൽ മോദിക്കാ ഹൃദയാലുക്കൾ.
ക്ഷിപ്രസിദ്ധി കണ്ടു തൂർന്ന വിസ്മയരസവുമല്ല-
തത്ഭുതചാപലം ഹേതുദർശിയാർന്നിടാ.
കരുതാം മറ്റൊന്നല്ലതു 'കരുണ'തൻ കയത്തിലെ-
പ്പരിണതോജ്ജ്വലമുക്താഫലമല്ലാതെ.
ഉടനെയന്നു താൻചെയ്ത ശുഭകർമ്മത്തിൻ മഹത്വം
കടുകോളം മതിയാതെ ഗളിതഗർവ്വൻ
ചുടുകാടുവിട്ടു പിന്നാശ്ശുചിവ്രതൻ വന്നവഴി
മടങ്ങിപ്പോകുന്നു ചിന്താമന്ദഃവശനായ്.

നമസ്കാരമുപഗുപ്ത, വരിക ഭവാൻ നിർവ്വാണ-
നിമഗ്നനാകാതെ വീണ്ടും ലോകസേവയ്ക്കായ്;
പതിതകാരുണികരാം ഭവാദൃശസുതന്മാരെ
ക്ഷിതിദേവിക്കിന്നു വേണമധികംപേരെ.

---

* നാലു ആര്യസത്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശാരദാ ബുക്കുഡിപ്പോ

വക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

എൻ. കുമാരൻ ആശാൻ അവർകളുടെ കൃതികൾ

		രൂ.	ന. പൈ.
പദ്യകൃതികൾ	1-ാംഭാഗം	6	50
	2-ാംഭാഗം	6	0
	3-ാംഭാഗം	4	50
പദ്യം:—നളിനി (നോട്ടോടുകൂടിയതു്)		1	0
ലീല		1	0
രണ്ടു ഖണ്ഡകൃതികൾ (വീണപൂവു അടങ്ങിയതു്)		0	40
ശ്രീബുദ്ധചരിതം കിളിപ്പാട്ട്:—			
	ഒന്നും രണ്ടും കാണ്ഡങ്ങൾ	1	0
	മൂന്നും നാലും കാണ്ഡങ്ങൾ	1	0
	അഞ്ചാംകാണ്ഡം	0	50
	അഞ്ചു കാണ്ഡങ്ങളും കൂടിയതു്	3	0
കയിൽ		0	20
പ്രരോദനം		1	0
ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത		1	0
ബാലരാമായണം	ബാലകാണ്ഡം	0	35
ടി	അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം	0	35
ടി	ആരണ്യകാണ്ഡം	0	40
	മൂന്നു് കാണ്ഡങ്ങളും കൂടിയതു്	1	50
പുഷ്പവാടി		0	50
ദുരവസ്ഥ		0	75
ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി		0	75
കരുണ		0	60

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

	രൂ	ണ പൈ
മണിമാല	0	50
വനമാല	1	0
സ്വഗതപ്രസ്ഥാനം	0	60
നവമാലിക	0	50
സൌന്ദര്യലഹരി (ഭാഷ)	0	50
വിചിത്രവിജയം	1	50
പ്രബോധചന്ദ്രോദയം ഭാഷാനാടകം	1	50
സ്തോത്രകൃതികൾ (നോട്ടുകൂടിയത്)	1	25
ഗദ്യം:—രാജയോഗം സമ്പൂർണ്ണം	3	0
മൈത്രേയി	0	50
മനശ്ശക്തി	0	50
നിരൂപണങ്ങൾ	0	50
മതപരിവർത്തനരസവാദം	0	25
ദൈവികമായ പ്രതികാരം	0	60

ഇതരകൃതികൾ

ശ്രീ. കെ. അയ്യപ്പന്റെ പദ്യകൃതികൾ	2	0
വസുമതി (മൂർക്കോത്തു കുമാരൻ എഴുതിയ രസകരമായ ഒരു നോവൽ)	1	50
ആശാൻ സ്മാരകം (എൻ. ഗോപാലപിള്ള, ഐ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള, മുണ്ടശ്ശേരി, മാരാര്, കുമാരപിള്ള, അപ്പൻ, നാലാങ്കൽ മുതലായവരുടെ ലേഖനങ്ങൾ)	2	0
ആശാൻ — ചില സ്മരണകൾ (കെ. സദാശിവൻ B.A.)	1	0

മാനേജർ,—ശാരദാ ബുക്കുഡിപ്പോ,

P. O. തോന്നയ്ക്കൽ S. കേരളം

N. B. രണ്ടു രൂപായിൽ കുറഞ്ഞ തുകയ്ക്കു് വി. പി. അയയ്ക്കുന്നതല്ല. പുസ്തകവിലയും തപാൽ ചിലവു മണിയാർഡർ അയച്ചാൽ പുസ്തകം ബുക്കുപോസ്റ്റായി അയയ്ക്കുന്നതാണു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആശാൻെറ പദ്യകൃതികൾ

മഹാകവി കുമാരനാശാൻെറ പദ്യകൃതികൾ
ഒന്നിച്ചുചേർത്തു് മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്.

നളിനി, ലീല, ഖണ്ഡകൃതികൾ, ശ്രീബുദ്ധചരിതം, കുയിൽ, പ്രരോദനം, സീത ഇവ ഉൾപ്പെട്ട ഒന്നാംഭാഗത്തിനു്
വില 6 രു. 50 ന. പൈ.

ബാലരാമായണം, പുഷ്പവാടി, ദുരവസ്ഥ, ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി, കരുണ, മണിമാല, വനമാല സൗന്ദര്യലഹരി ഇത്രയും ഉൾപ്പെട്ട രണ്ടാം ഭാഗത്തിനു്
വില രു. 6

വിചിത്രവിജയം, പ്രബോധചന്ദ്രോദയം, സ്തോത്രകൃതികൾ ഇവ അടങ്ങിയ മൂന്നാംഭാഗം
വില 4 രു 50 ന. പൈ

മാനേജർ, ശാരദാ ബുക്കുഡിപ്പോ, തോന്നയ്ക്കൽ.

THE SARADA BOOK DEPOT,

THONNAKKAL P. O. TRIVANDRUM.

S KERALA

പുസ്തകവ്യാപാരികൾക്കും ഗ്രന്ഥശാലകൾക്കും ആകർഷണീയമായ കമ്മീഷൻ അനുവദിക്കുന്നതാണു്. 100 രൂപായിൽ കൂടിയ തുകയ്ക്കു് പുസ്തകം വാങ്ങുന്നവർക്കു് ഞങ്ങളുടെ ചിലവിൽ (ഇൻഡ്യക്കുള്ളിൽ) പുസ്തകം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണു്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

PRINTED AT
The Sahodaran Press
ERNAKULAM

Digitized By Kerala Sahitya Akademi